

Column Sociaal Totaal: Stop beslag op toeslag

26 juli 2010 | André Moerman | Inkomen, Zorg

Veel burgers zijn met hun inkomen afhankelijk van de Belastingdienst/Toeslagen. Zij ontvangen huur-, zorg- en/of kinderopvangtoeslag om daarmee bijzondere kosten te kunnen betalen. Maar wat gebeurt er als een deurwaarder hier beslag op legt? De huur of ziektekostenverzekering kan niet meer voldaan worden, waardoor nieuwe schulden ontstaan.

Toeslagen vormen voor veel burgers een belangrijk inkomensbestanddeel. Juist daarom is in de wet geregeld dat een gewone schuldeiser er geen beslag op kan leggen. Beslag op de toeslag is echter wel toegestaan door:

- de verhuurder, op de huurtoeslag;
- de zorgverzekeraar, op de zorgtoeslag;
- de kinderopvanginstelling, op de kinderopvangtoeslag.

Dit lijkt logisch. Wanneer een huurschuld ontstaat, wordt de huurtoeslag kennelijk niet aan de huur besteed. Dus moet de verhuurder deze in beslag kunnen nemen. Een zelfde redenering geldt voor de zorg- en de kinderopvangtoeslag.

Maar is het ook logisch?

Terug bij af

Om beslag op de toeslag te kunnen leggen heeft de verhuurder, of zorgverzekeraar een vonnis nodig vanwege een openstaande schuld. Wanneer vervolgens met dit vonnis beslag op de toeslag wordt gelegd, wordt de toeslag geïnd voor een oude schuld. Hierdoor kan de lopende huur of premie ziektekostenverzekering niet meer betaald worden, waardoor een nieuwe schuld ontstaat.

Andere schuldeiser

De onredelijkheid komt nog duidelijker naar voren wanneer bijvoorbeeld een vorige verhuurder beslag op de huurtoeslag legt. De nieuwe verhuurder wordt dan geconfronteerd met een huurder die de lopende huur niet kan betalen omdat beslag op de huurtoeslag is gelegd. Volgens de Rechtbank Almelo is dit toegestaan en niet in strijd met de wet.

Dubbel beslag

Een ander probleem dat veelvuldig voor komt is dat de deurwaarder in opdracht van een schuldeiser zowel beslag op inkomen als op de toeslag legt. Voor beslag op inkomen (loon, uitkering) geldt dat een gedeelte is vrijgesteld van het beslag, de zogenaamde 'beslagvrije voet'. Deze beslagvrije voet is nodig om de noodzakelijke boodschappen en de huur en premie ziektekosten mee te kunnen betalen. Voor de toeslag geldt geen beslagvrije voet. Deze valt volledig onder het beslag. Met dit dubbel beslag blijft er weinig over om rond te komen.

Proefprocedure

De Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) en de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR) verschilden van mening over de gevolgen van het dubbel beslag. Bij de berekening van de beslagvrije voet wordt de 'ontvangen' huur- en

zorgtoeslag in mindering gebracht. Maar wat moet er dan gebeuren wanneer er beslag op de toeslag is gelegd?

De KBvG en de LOSR hebben de rechter om uitleg gevraagd. De rechter volgde de opvatting van de LOSR door te oordelen dat de beslagvrije voet niet met de toeslag verlaagd mag worden, omdat betrokkene de toeslag door het beslag zelf 'niet in handen' krijgt en er dus niet over kan beschikken. De beslagvrije voet is immers juist bedoeld om de lopende kosten van bestaan, w.o. de huur en ziektekostenverzekering, te kunnen blijven voldoen.

Algeheel beslagverbod

De uitspraak van de rechtbank Den Bosch is gunstig voor dubbel beslag, maar lost nog niet het hele probleem op. Beslag op de toeslag wordt gebruikt om een schuld, waar een vonnis voor is, te betalen. De toeslag is echter bedoeld om de lopende betalingsverplichtingen te voldoen. Door het beslag kan dit niet meer en ontstaan er nieuwe schulden. Dat kan toch niet de bedoeling zijn.

Om dit effect te voorkomen moet de wetgever voor toeslagen een algeheel beslagverbod invoeren. Natuurlijk moet de huurtoeslag voor de huur gebruikt worden. Dat kan beter geregeld worden door de verhuurder bij een betalingsachterstand van één maand een zelfstandig recht te geven zelf de huurtoeslag voor de lopende maand te innen. Eenzelfde oplossing kan voor de andere toeslagen.

André Moerman

Voorzitter signaleringscommissie Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden

Manager sociaal raadslieden Rijnstad Arnhem

Meer informatie

- [Uitspraak rechtbank Almelo 3 maart 2009](#)
- [Uitspraak rechtbank Den Bosch 22 juli 2010](#)
- [Schuldinfo over toeslagen](#)